

HARTENSTEIN HERSTELD EN VERNIEUWD

Planvoorstel

Raadsontmoeting - 1 december 2021

Initiatiefgroep 4 landgoederen op de helling

Plan groep investeerders

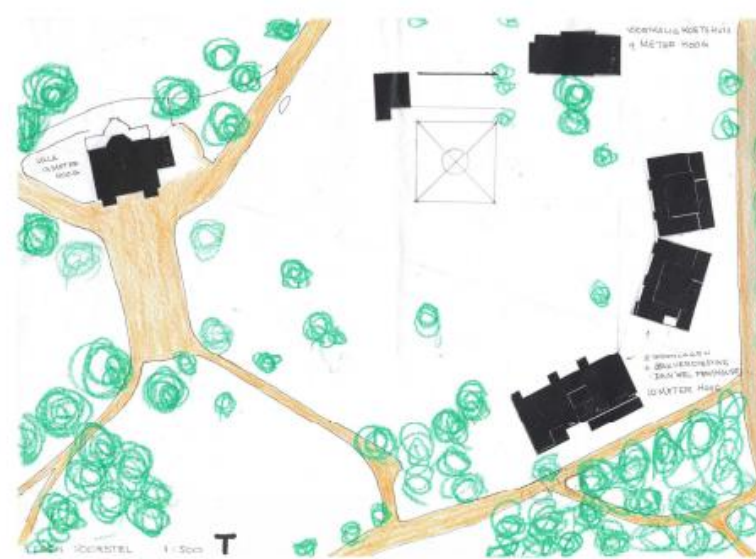
Coehoorn Centraal

Gebiedsontwikkeling Coehoorn, Arnhem

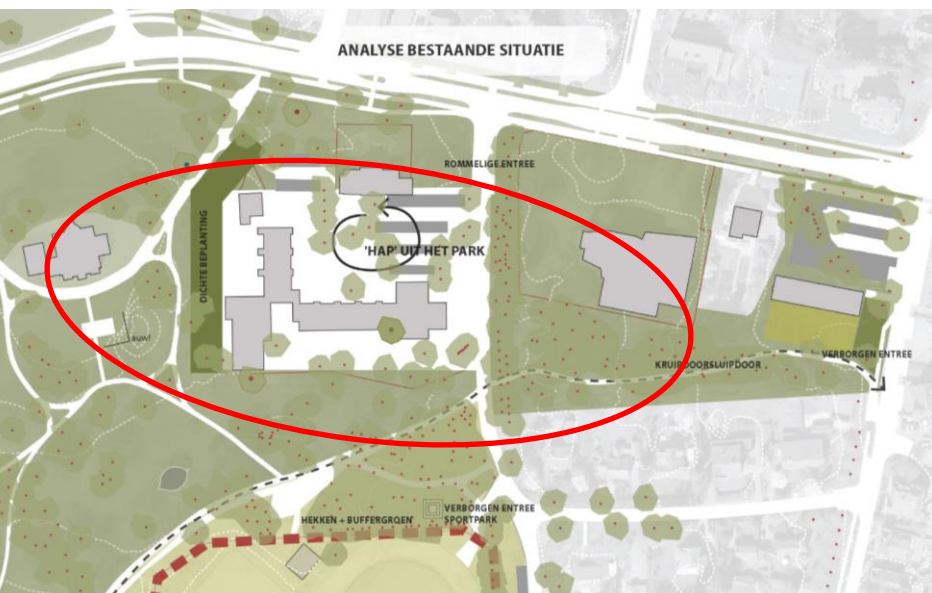
- Burgerinitiatief ontwikkelt creatieve wijk
- Wonen d.m.v. collectief particulier opdrachtgeverschap

Voormalige mavo-school

Villabouw in vele varianten

Sloop school buitenkans vergissing uit jaren 60 te herstellen

Locatie Talsmalaan, Oosterbeek

- Lange geschiedenis van plannen maken
  - Geen postzegelplannetje

Dorpsplatform Oosterbeek

Gemeente Renkum

Vrienden Park Hartenstein e.o.

Stichting Ruimte Denken

Initiatiefgroep 4 Landgoederen op de helling gaat voor passender alternatief!

- In afstemming met gemeente (tenminste boekwaarde school) & in samenspraak met dorp

Visie & kaders

Planconcept

Planvoorstel (schetsontwerp)
Afgestemd met potentiële geldschieter

Visie 4 landgoederen op de helling

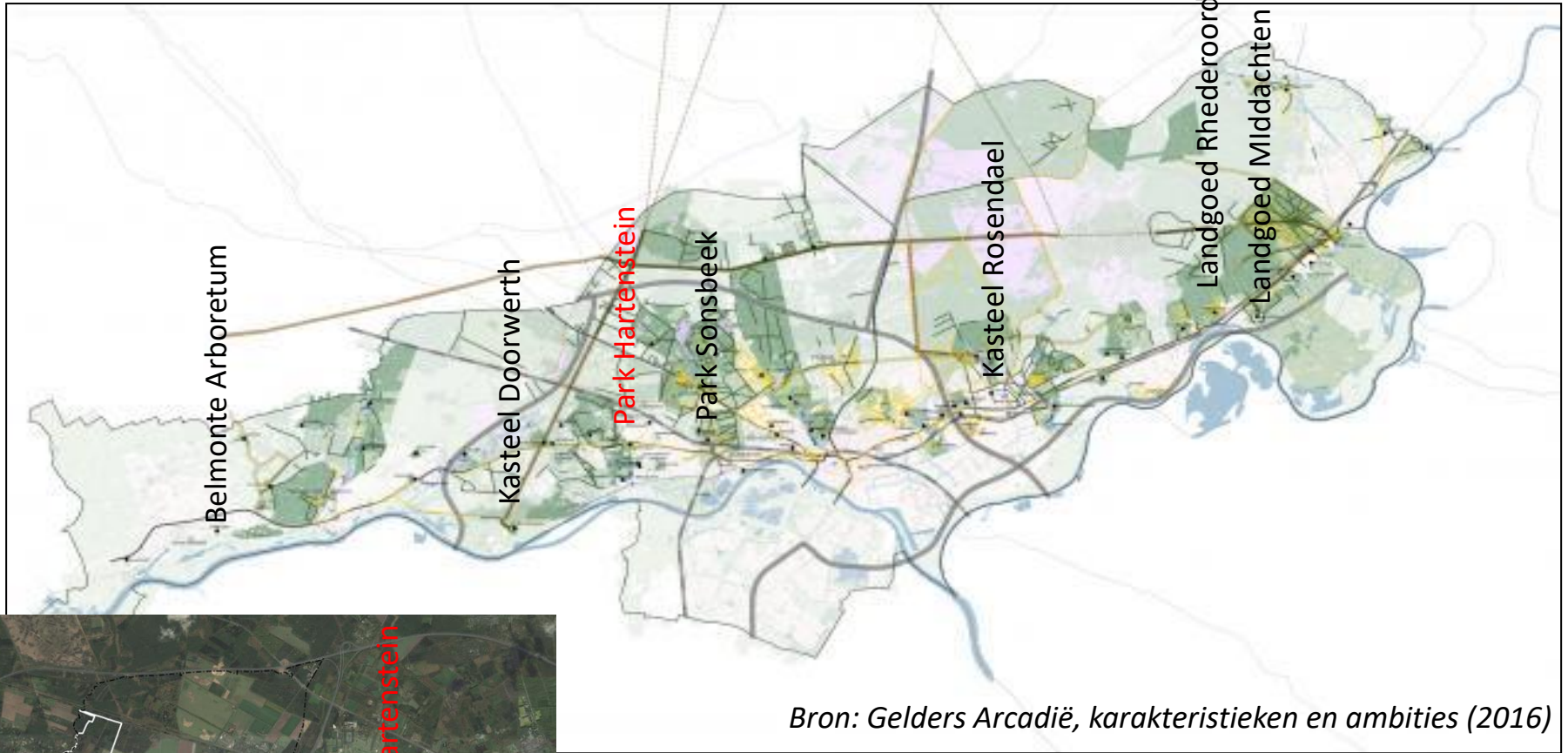
Ontwerpatelier
 Rob Aben, landschapsarchitect
 Addy de Boer, NEXIT architecten
 Jeroen Bosch, landschapsarchitect
 Jos Verweij, stedenbouwkundige
 Jan van IJendoorn, beeldend kunstenaar

Van kaders via concept naar planvoorstel

- Met interdisciplinair ontwerpatelier

Planvoorstel *Hartenstein hersteld en vernieuwd* in hoofdlijnen

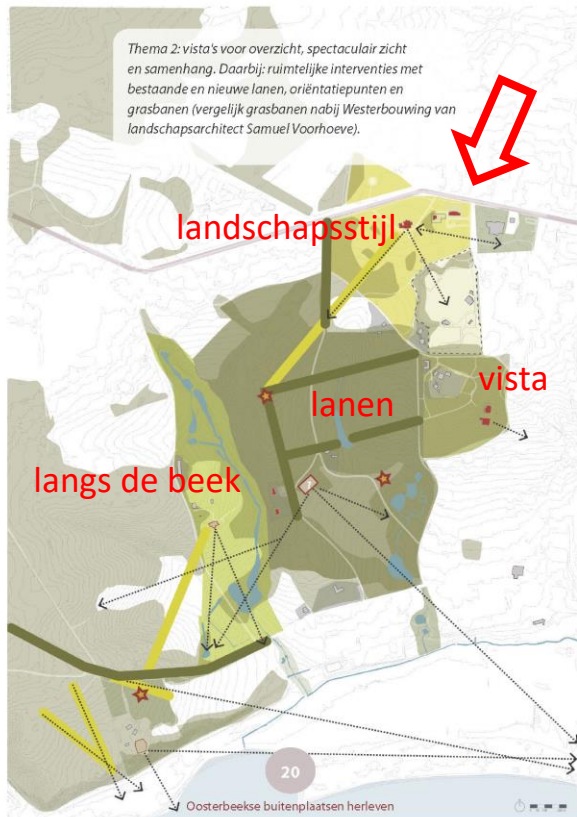
1. Park een van de zeven toppers in Gelders Arcadië op Veluwezoom
2. Ruime parkentree onderdeel van hersteld cultuurhistorisch erfgoed
3. Meer groen: oppervlakte verharding en bebouwing bijna gehalveerd
4. Dertig extra parkeerplaatsen, parkeren uit beeld
5. Luchtige parkpaviljoens in historisch landgoedensemble ingepast
6. Programma in paviljoens en buitenruimte van meerwaarde voor dorp
7. Duurzame bouw en publieke ruimte: energieoverschot en natuurinclusief
8. Dorpscentrum met park, museum, landgoederen op helling verbonden
9. Bestaande attracties als Airborne Museum, Klein Hartenstein profiteren
10. Project vliegwiel voor recreatie en toerisme in wijde omgeving
11. Past in provinciaal zoneringsbeleid voor natuur en recreatie: Veluwe-TOP
12. Brede steun van burens, burgers en lokale organisaties

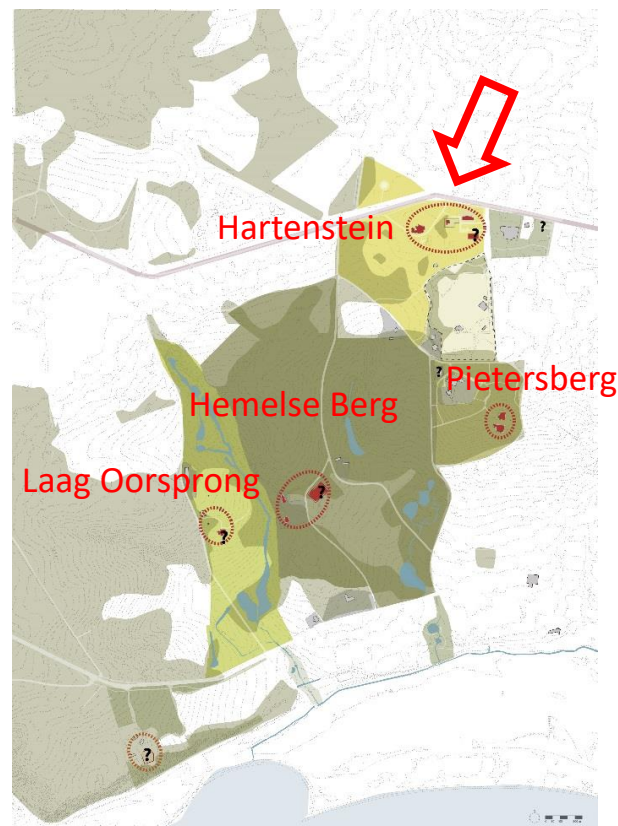
Bron: "Schitterend in het groen"

Visie landgoederen en buitenplaatsen gemeente Renkum (2018)

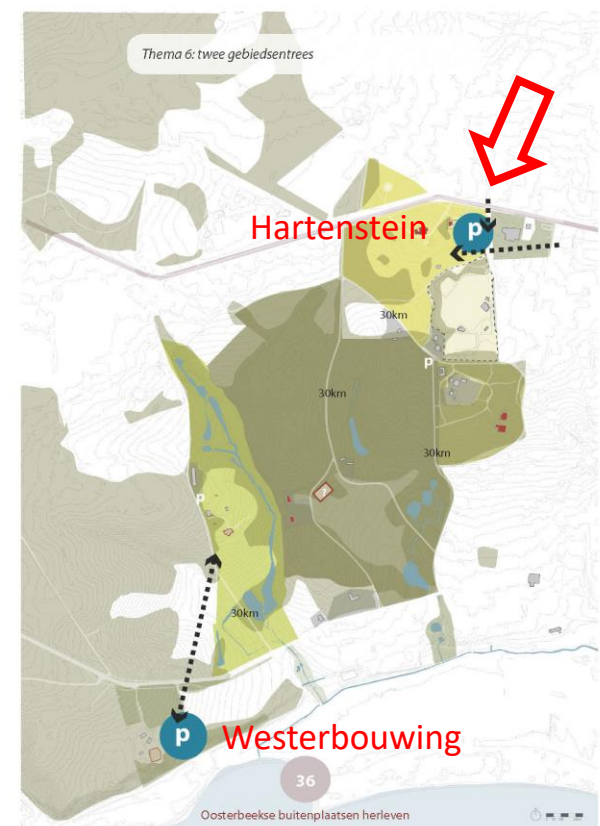
1. **Park 1 van de 7 toppers in Gelders Arcadië op Veluwezoom**
  - Totaal 110, gemeente Renkum 20 landgoederen, buitenplaatsen

Blaas landschapontwerp
nieuw leven in: vista's, lanen, etc.

Denk in gebouwenensembles:
hoofdgebouw en bijgebouwen

Parkeerconcentraties aan rand,
hart rustig

Bron: Oosterbeekse buitenplaatsen herleven
Visie 4 landgoederen op de helling (2017)

1. Park 1 van de 7 toppers in Gelders Arcadië op Veluwezoom

- Park Hartenstein cruciale schakel tussen dorpscentrum en 4 landgoederen op de helling
- Bezie buitenplaatsen in samenhang: diversifiëren én verbinden

Poëziefestival Het Park Vertelt

Ijsbaan

Hertenkamp

Oorlogsherinnering

Airborne Museum in villa:
blikvanger & veelbezocht

Airborne wandeltocht

Landschapstijl, bijzondere bomen

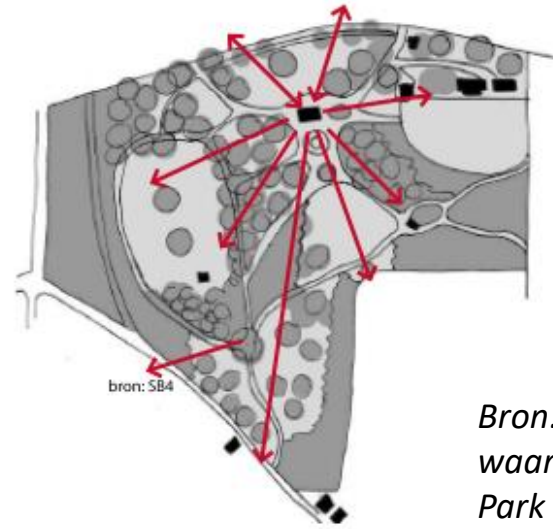
1. Park 1 van de 7 toppers in Gelders Arcadië op Veluwezoom

- Aan Utrechtseweg in het zicht
- Dorps- én herinneringspark
- Voor inwoners en bezoekers van buiten
  - Diverse activiteiten, hele jaar door

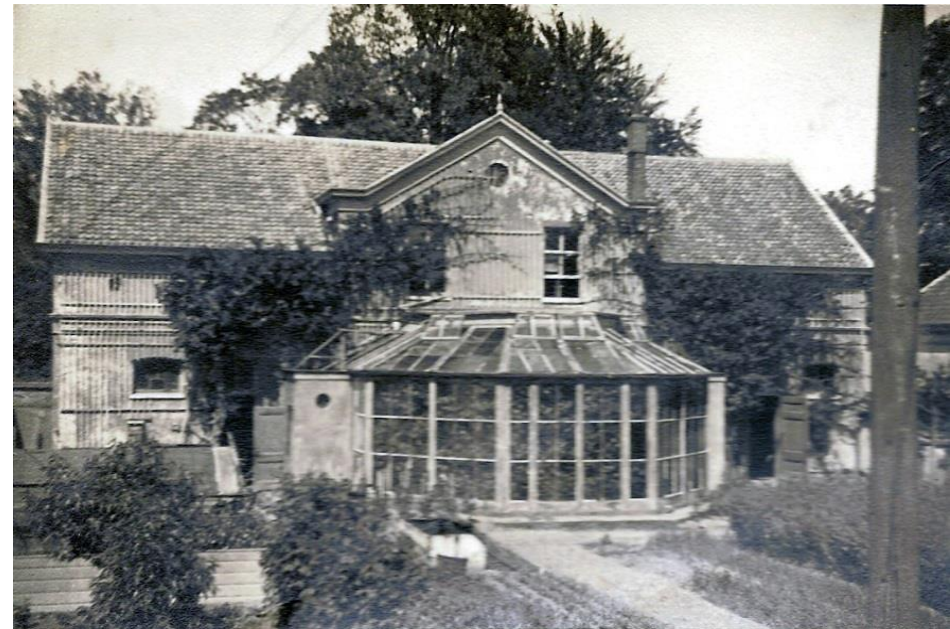
2. Ruime parkentree onderdeel van hersteld cultuurhistorisch erfgoed

- Buitenplaats Hartenstein van eerste helft 19^e eeuw, park in landschapstijl
  - Sinds 1942 openbaar park

1900
Verburgt

*Bron: Cultuurhistorische
waardestelling en visie
Park Hartenstein, SB4 (2007)*

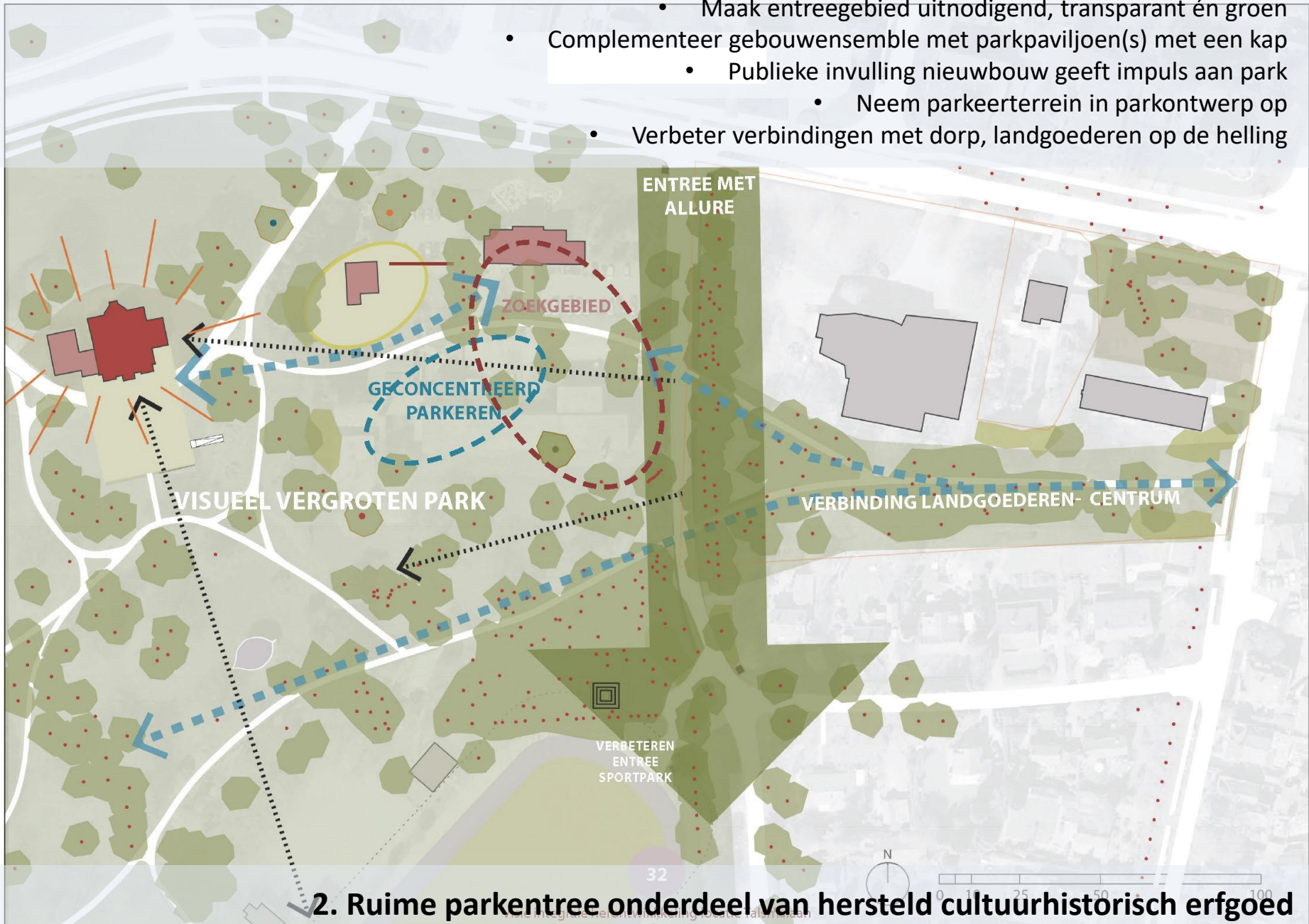

2. Ruime parkentree onderdeel van hersteld cultuurhistorisch erfgoed

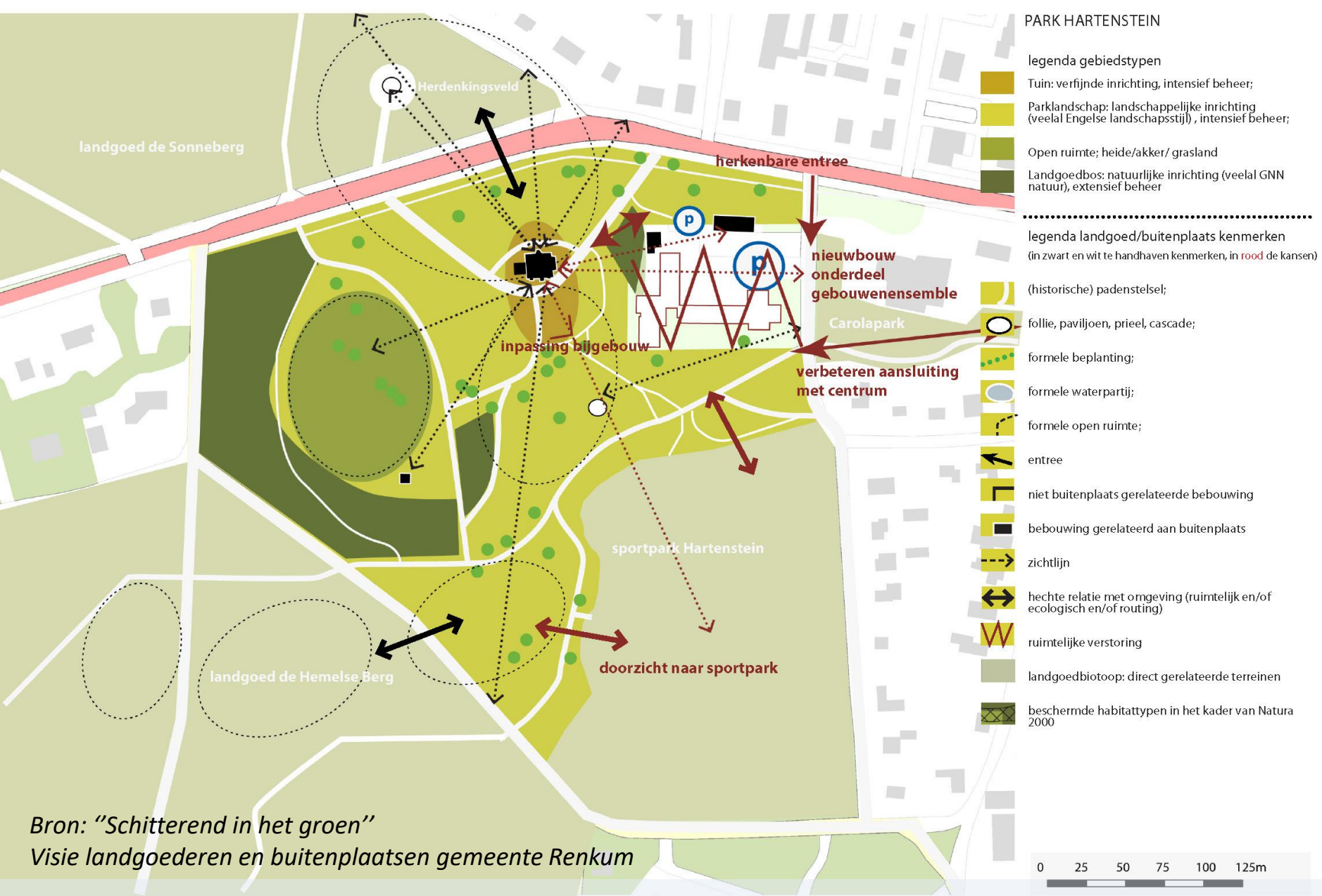
- Samenspel tussen hoofdhuis, bijgebouwen, park, tuin, ommuurde moestuin & bongerd

Ruimtelijke kaders *Welkom in Park Hartenstein* (2017)

- Maak entreegebied uitnodigend, transparant én groen
- Complementeer gebouwensemble met parkpaviljoen(s) met een kap
  - Publieke invulling nieuwbouw geeft impuls aan park
    - Neem parkeerterrein in parkontwerp op
- Verbeter verbindingen met dorp, landgoederen op de helling

2. Ruime parkentree onderdeel van hersteld cultuurhistorisch erfgoed

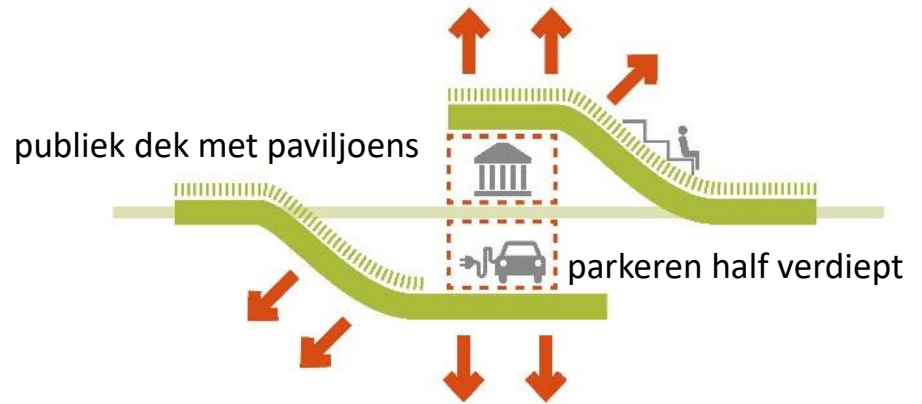

2. Ruime parkentree onderdeel van hersteld cultuurhistorisch erfgoed

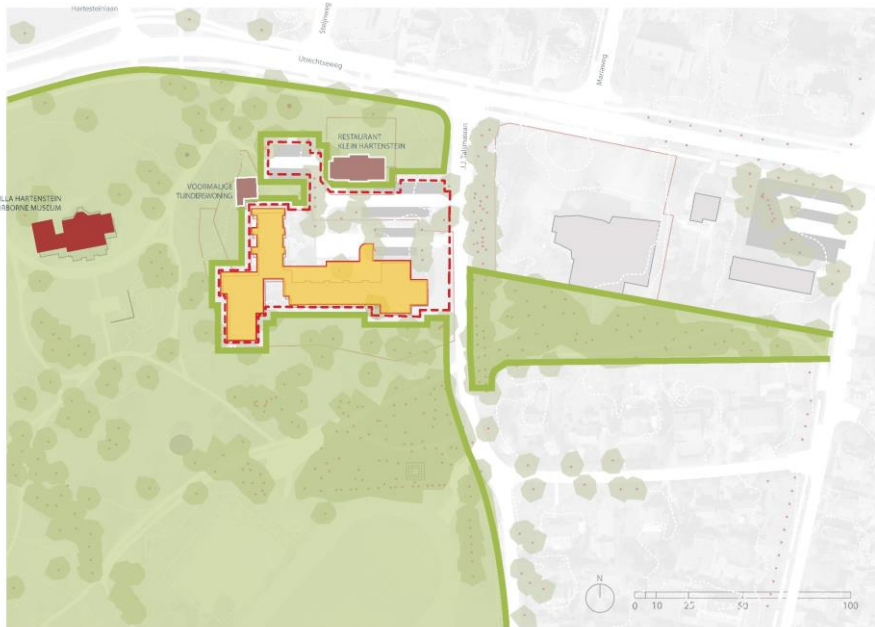
- Kadasters door gemeente in *Visie landgoederen en buitenplaatsen* vastgesteld (2018)

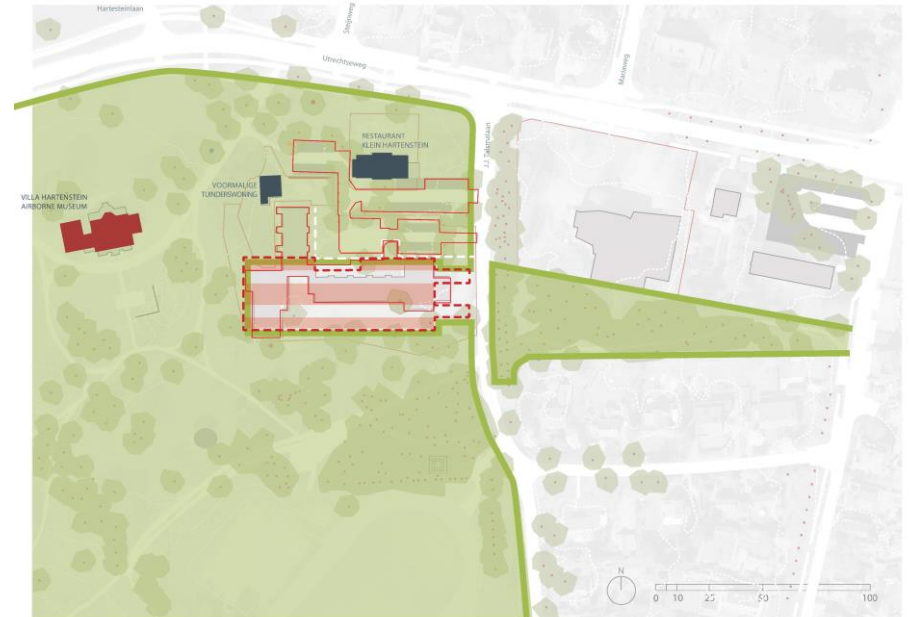
Parkentree nu parkeerterrein

Dubbelgebruik

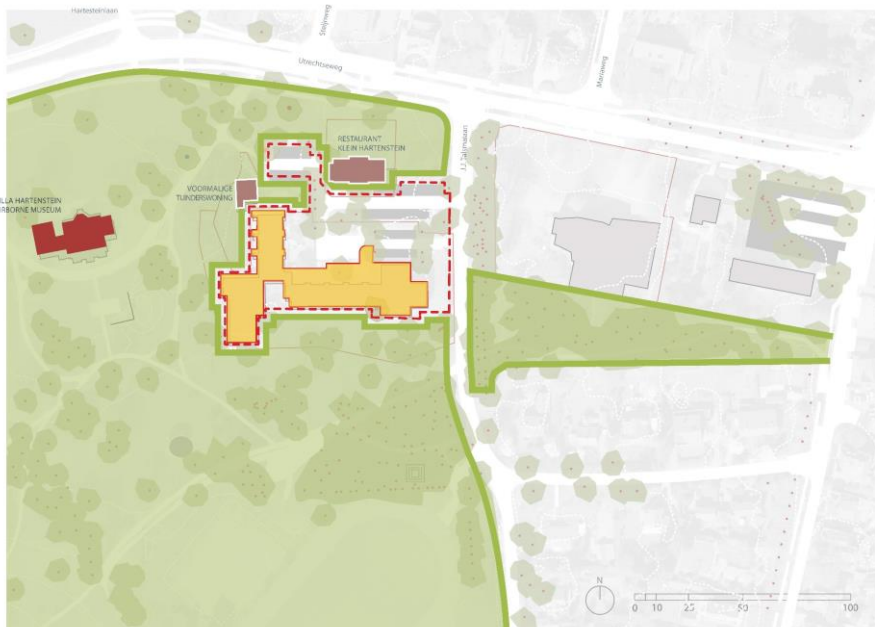
Parkentree nu: 5.825 m2 bebouwd en verhard

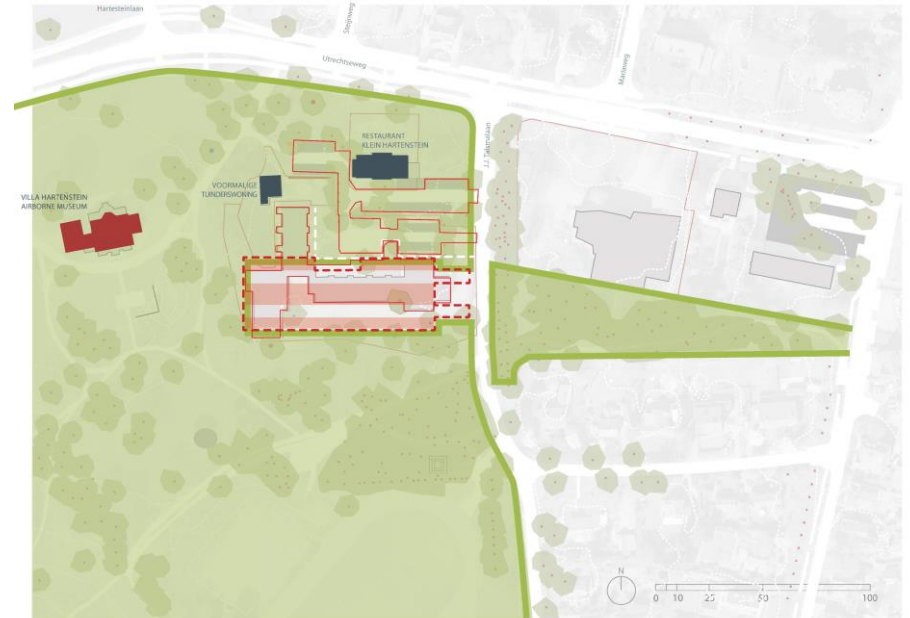
Entree straks: 3.190 m2 bebouwd en verhard

3. Meer groen: oppervlakte bebouwing en verharding bijna gehalveerd

- Door stapeling minimalisatie gebouwd en verhard oppervlak

Parkentree nu: ± 70 parkeerplaatsen op maaiveld
Regelmatig tekort!

Entree straks: ± 100 parkeerplaatsen half verdiept
Voor museum, restaurant, paviljoens, buitenplaatsen

4. Dertig extra parkeerplaatsen, parkeren uit beeld

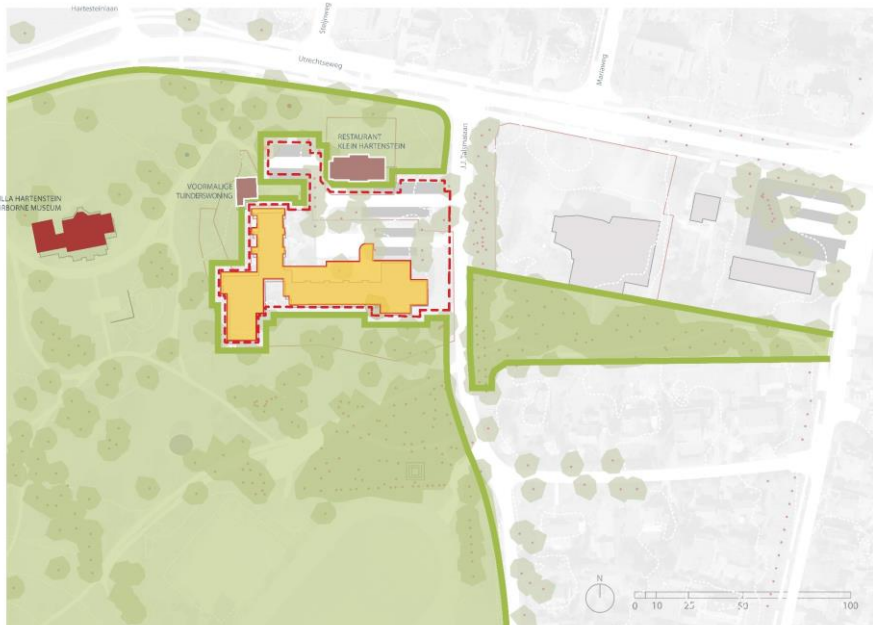
Half verdiept parkeren, publiek dek,
groene taluds, bomen in gaten

Limosterrein, Nijmegen

4. Dertig extra parkeerplaatsen, parkeren uit beeld

*Bron: "Schitterend in het groen"
Visie landgoederen en buitenplaatsen gemeente Renkum*

Nu: villa ondergeschikt aan schoolgebouw

Straks: paviljoens bijgebouwen van villa

5 Luchtige parkpaviljoens in landgoedensemble opgenomen

Excursie met gemeente naar
Heerlijkheid Mariënwaerdt, Beesd

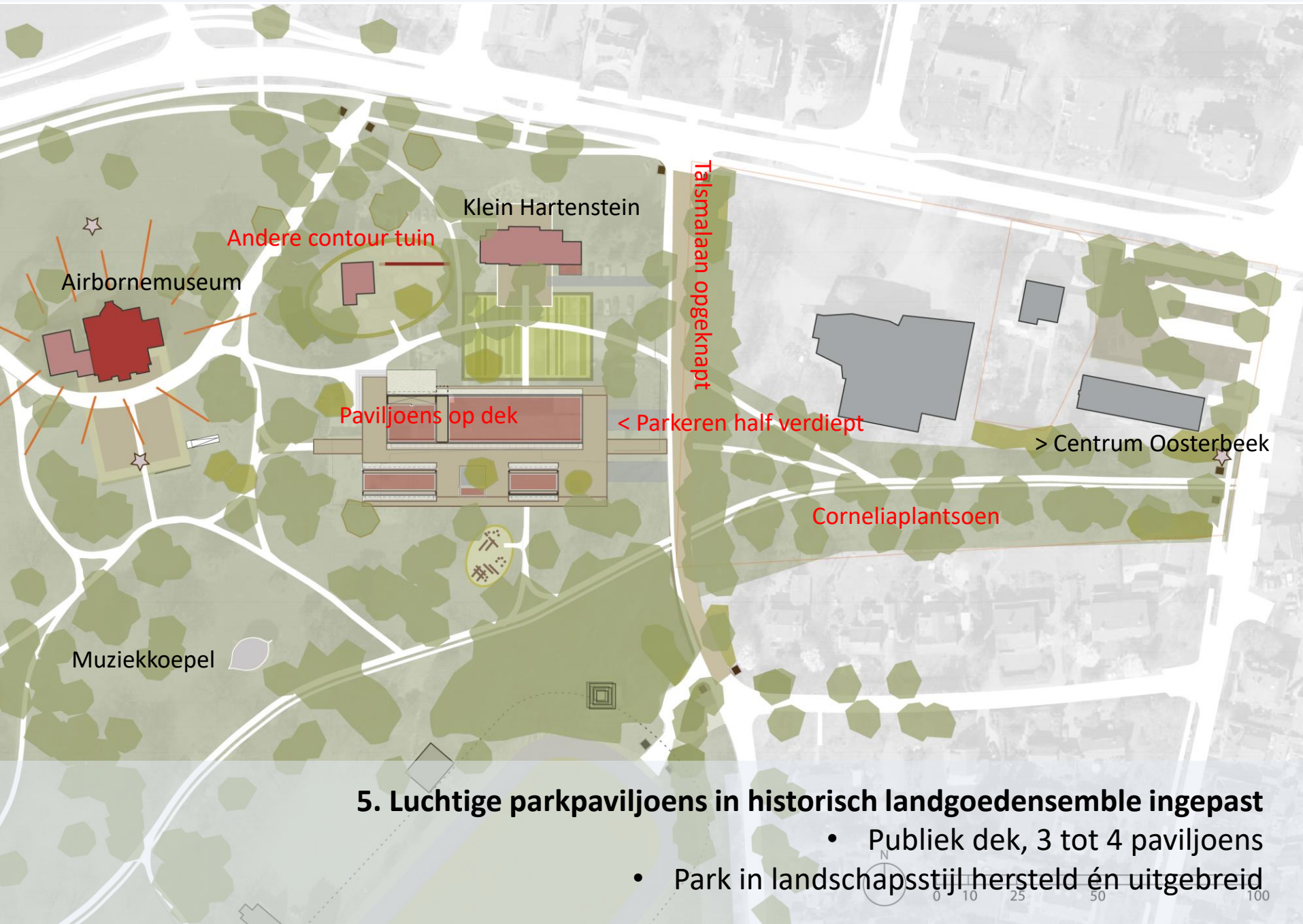

Kas

Schuur

5 Luchtige parkpaviljoens in landgoedensemble opgenomen

5. Luchtige parkpaviljoens in historisch landgoedensemble ingepast

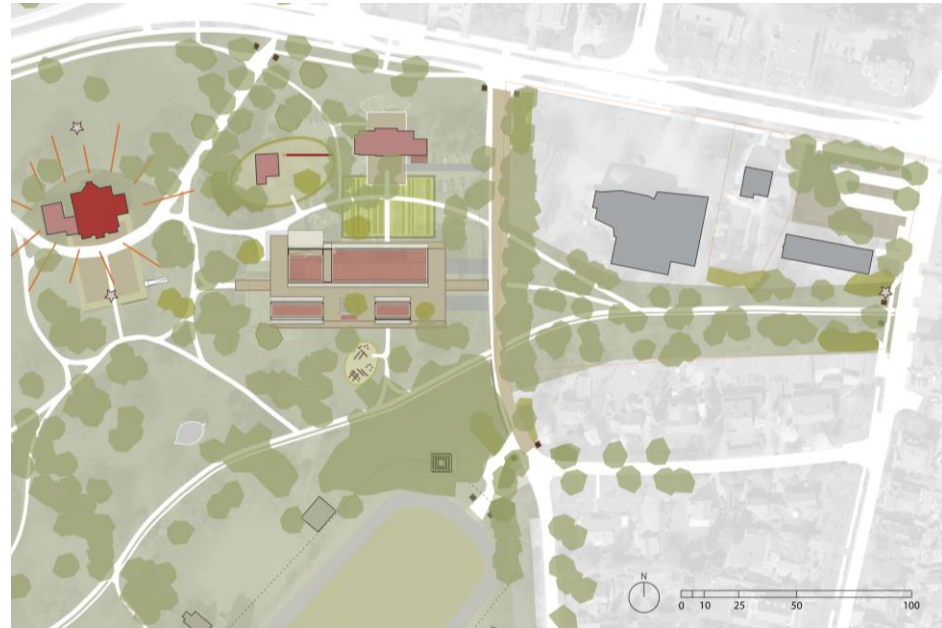
- Publiek dek, 3 tot 4 paviljoens
- Park in landschapstijl hersteld én uitgebreid

Corneliaplantsoen

Park Hartenstein

Planvoorstel

5. Luchtige parkpaviljoens in historisch landgoedensemble ingepast

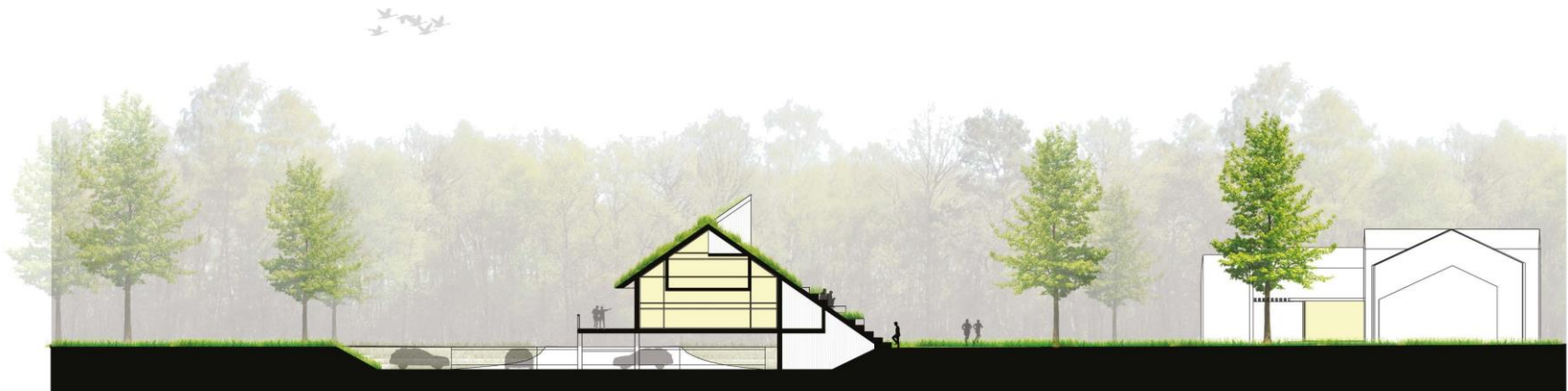
- Park in landschapstijl hersteld én uitgebreid

Schetsimpressie paviljoens vanaf Airborne Museum

Schetsimpressie opengewerkte paviljoens vanaf Talsmalaan

Half verdiept parkeren, paviljoens op dek

(Moes)tuin

Klein Hartenstein

5. Luchtige parkpaviljoens in historisch landgoedensemble ingepast

Houten gevels

Groene daken en zonnepanelen

Parkeergarage in hout

Met kap, glas op zuiden

Paviljoens in houtbouw

Pui en binnenruimte

5. Luchtige parkpaviljoens in historisch landgoedensemble ingepast

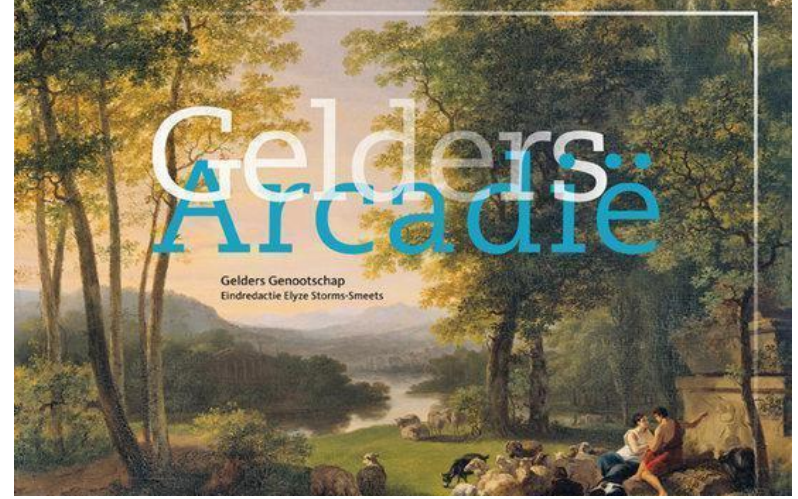
- Materialen: hout, glas, groen

Bijzondere woonvorm

Depot Airborne Museum

Infopunt Gelders Arcadië

Afhaalpunt Veld en Beek

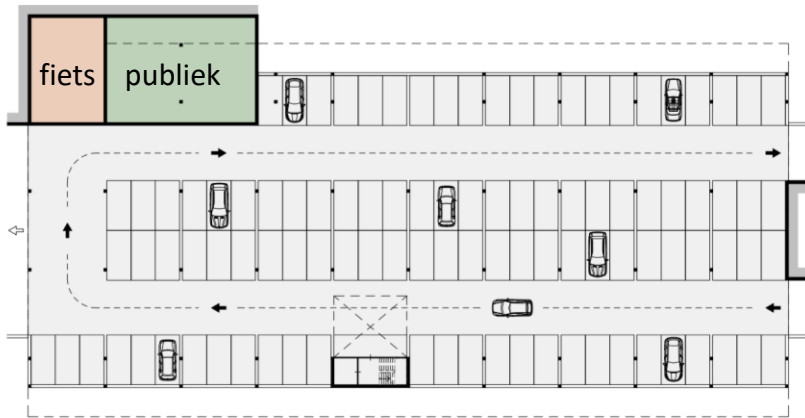
Erfgoedlogies

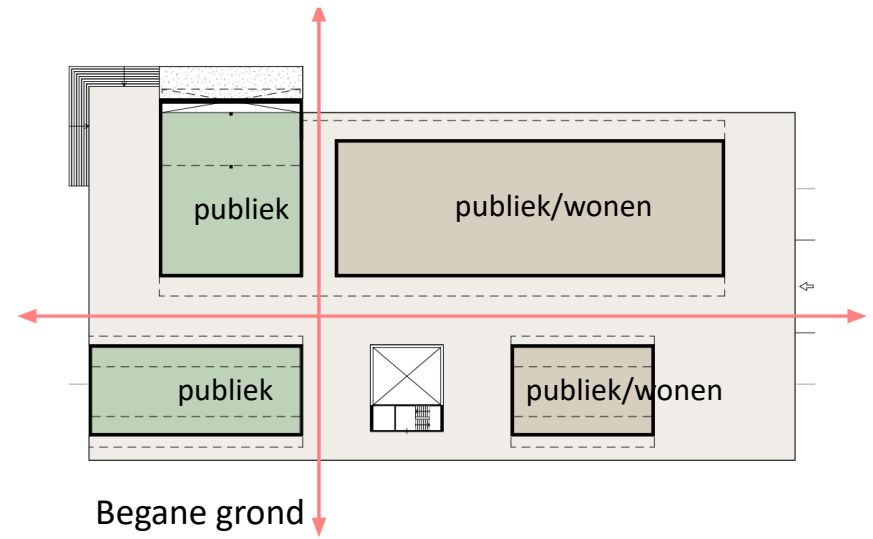
Multifunctionele ruimte

6. Programma in paviljoens van meerwaarde voor park en dorp

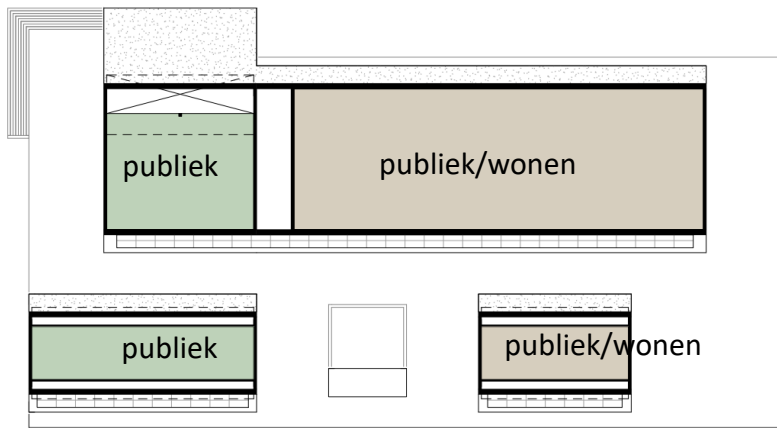
- Invulling: zo publiek mogelijk, aantrekkelijke mix, elkaar versterkend, flexibel
- Tenminste boekwaarde voor gemeente (ook zonder betaald parkeren), exploiteerbaar

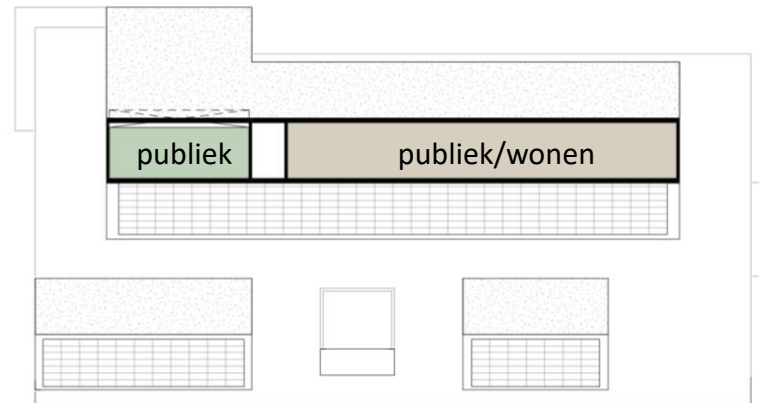
Parkeerterrein: 102 parkeerplaatsen

Begane grond

1^e Verdieping

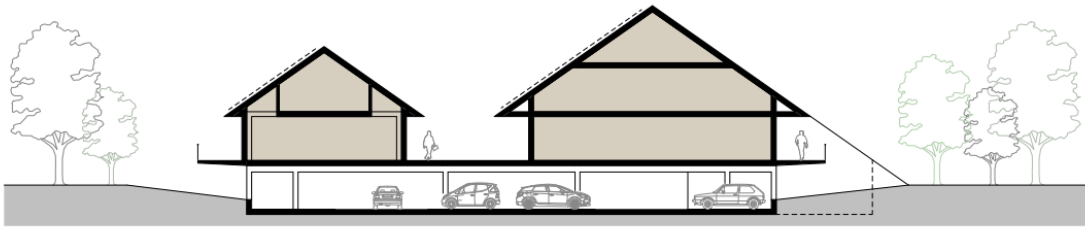
2^e Verdieping

Proefverkaveling parkpaviljoens

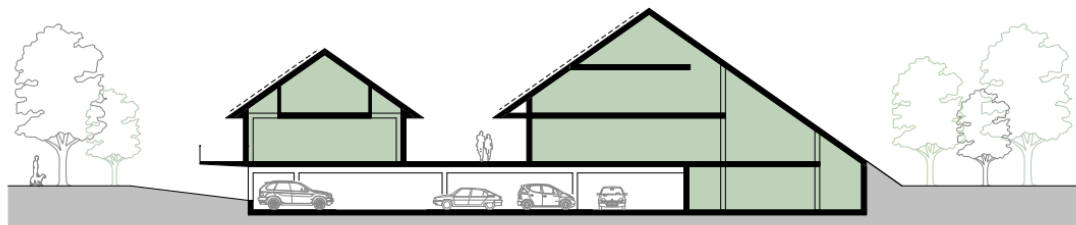
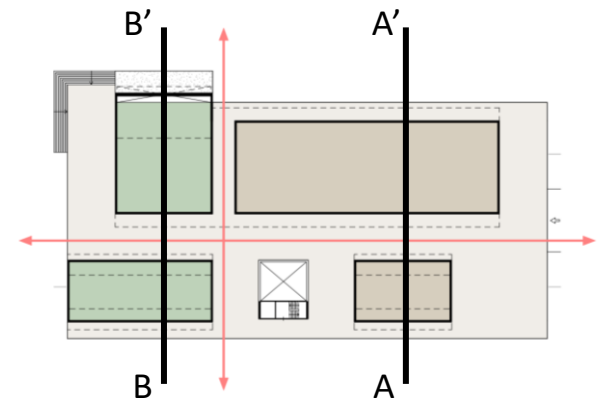
6. Programma in paviljoens van meerwaarde voor dorp

- Aan parkzijde tenminste (semi-)publiek

profiel AA' – (semi-)publiek/wonen

profiel BB' – (semi-)publiek

6. Programma in paviljoens van meerwaarde voor dorp

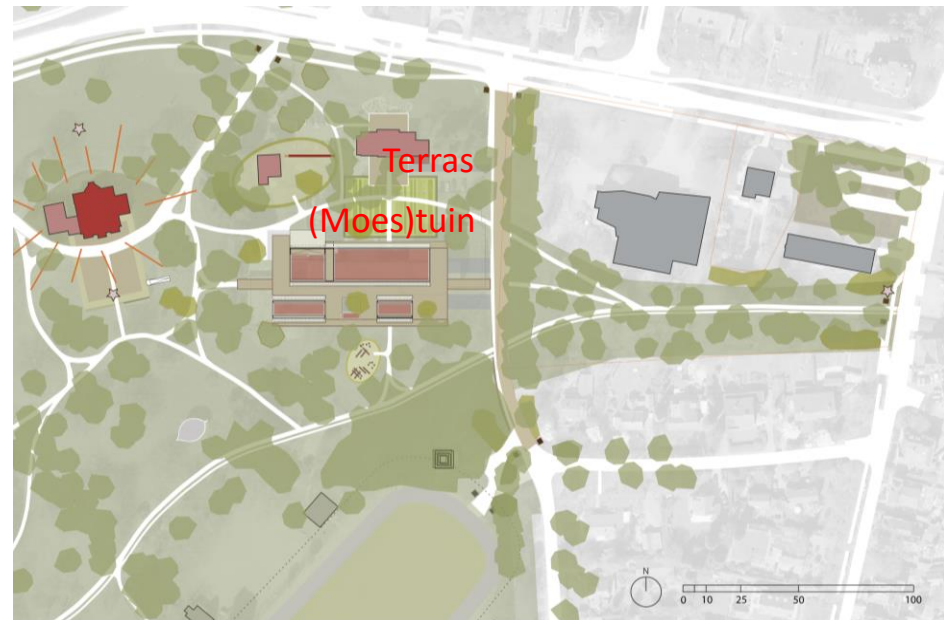
Rozentuin

Moes- en bloementuin (Kasteel Hackfort, Vorden)

Oude moestuin Park Hartenstein

6. Programma in buitenruimte van meerwaarde voor park en dorp

Vlonderdek

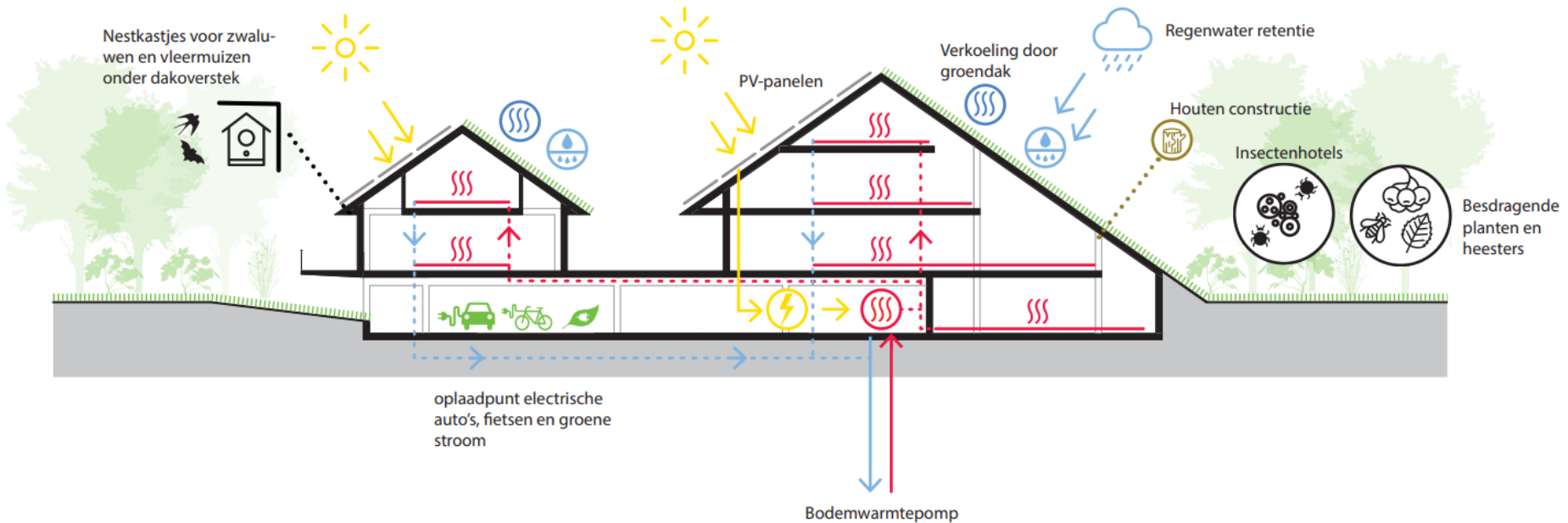
Kunst

Speelaanleiding

6. Programma in buitenruimte van meerwaarde voor park en dorp

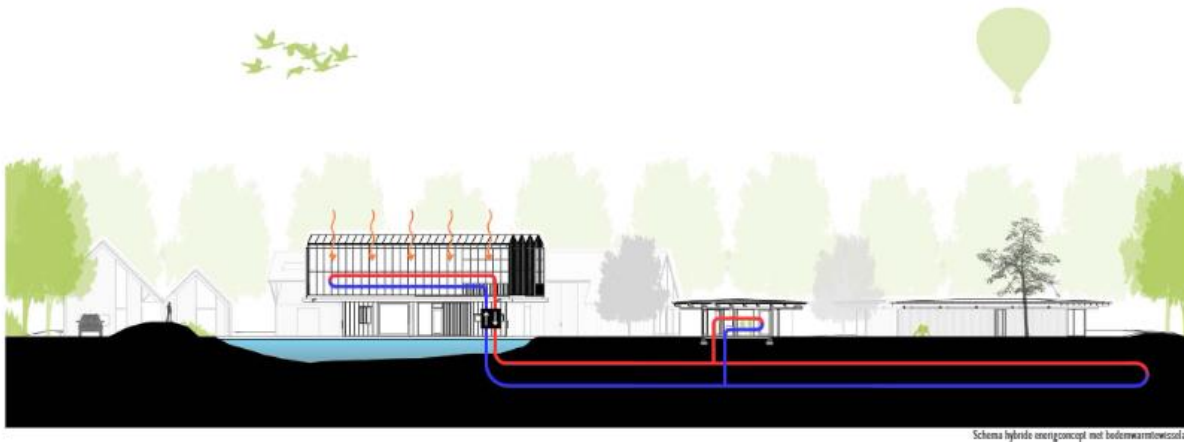

7. Duurzame bouw en publieke ruimte: energieoverschot en natuurinclusief

- Houtbouw: reductie CO₂-uitstoot
- Zonne-energie 200.000 kWh/jaar, bodemwarmtepomp
- Regenwater infiltreert ter plaatse, waterbassin t.b.v. (moes)tuin
- Voorzieningen voor vogels, vleermuizen, insecten in bouw en tuin

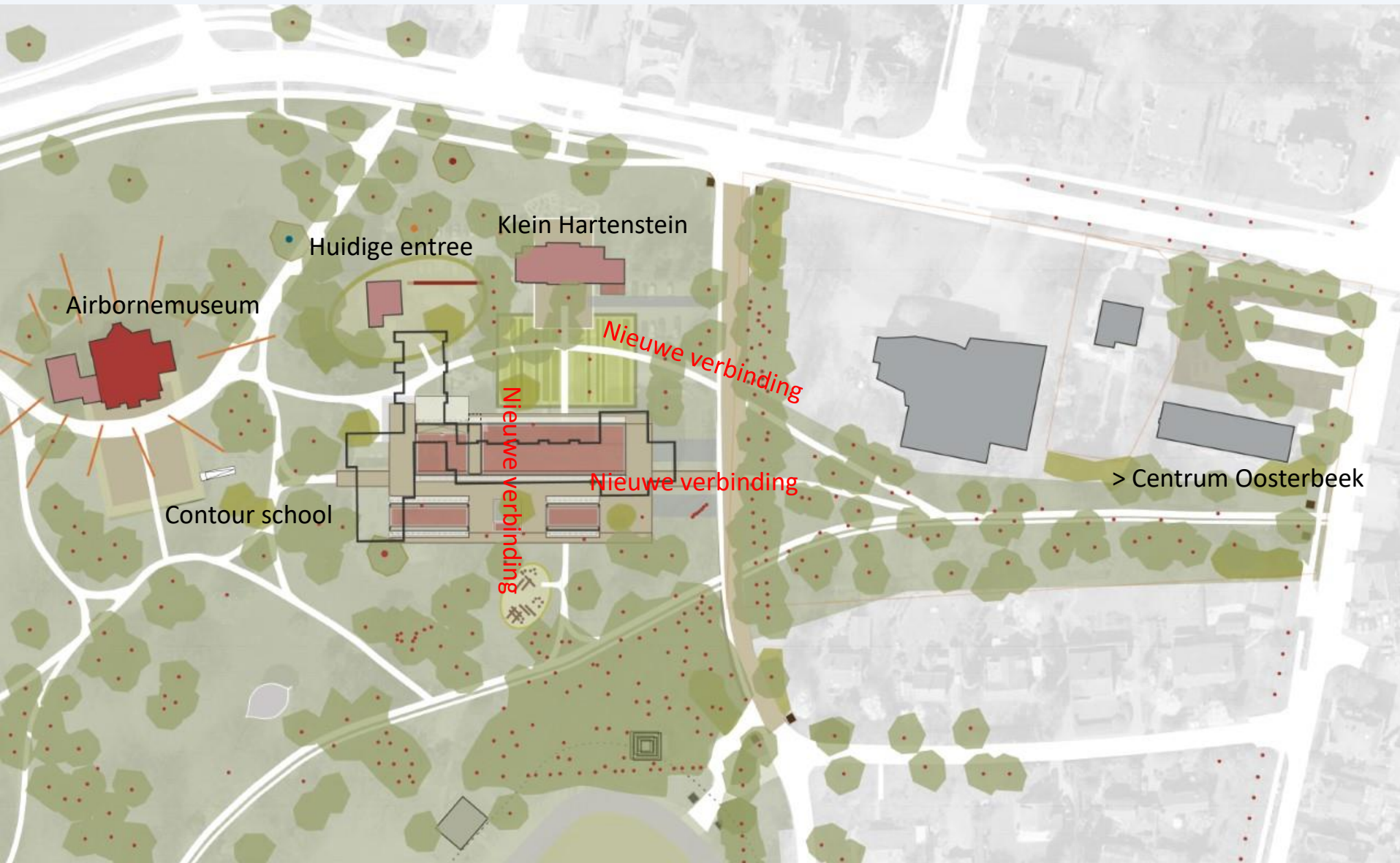

MIET AIR, Beers (NEXIT architecten)

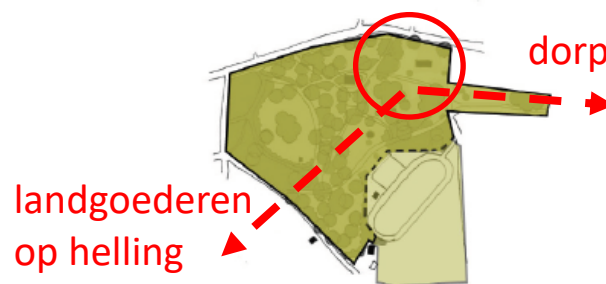
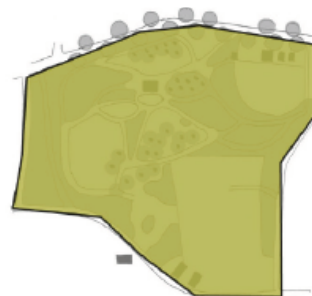
7. Duurzame bouw en publieke ruimte: energieoverschot en natuurinclusief

- Hybride energieconcept

8 Dorpscentrum met park, museum, landgoederen op helling verbonden

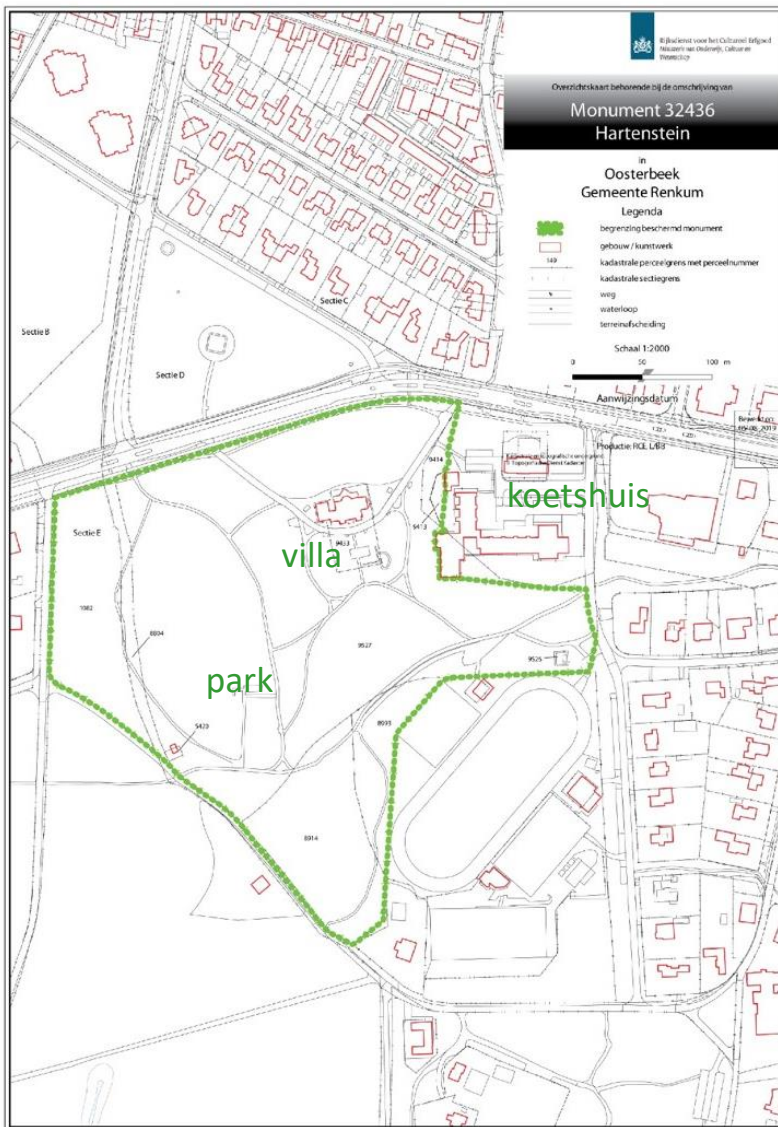
- Van kruip-door-sluip-door naar uitnodigend (via meerdere routes)

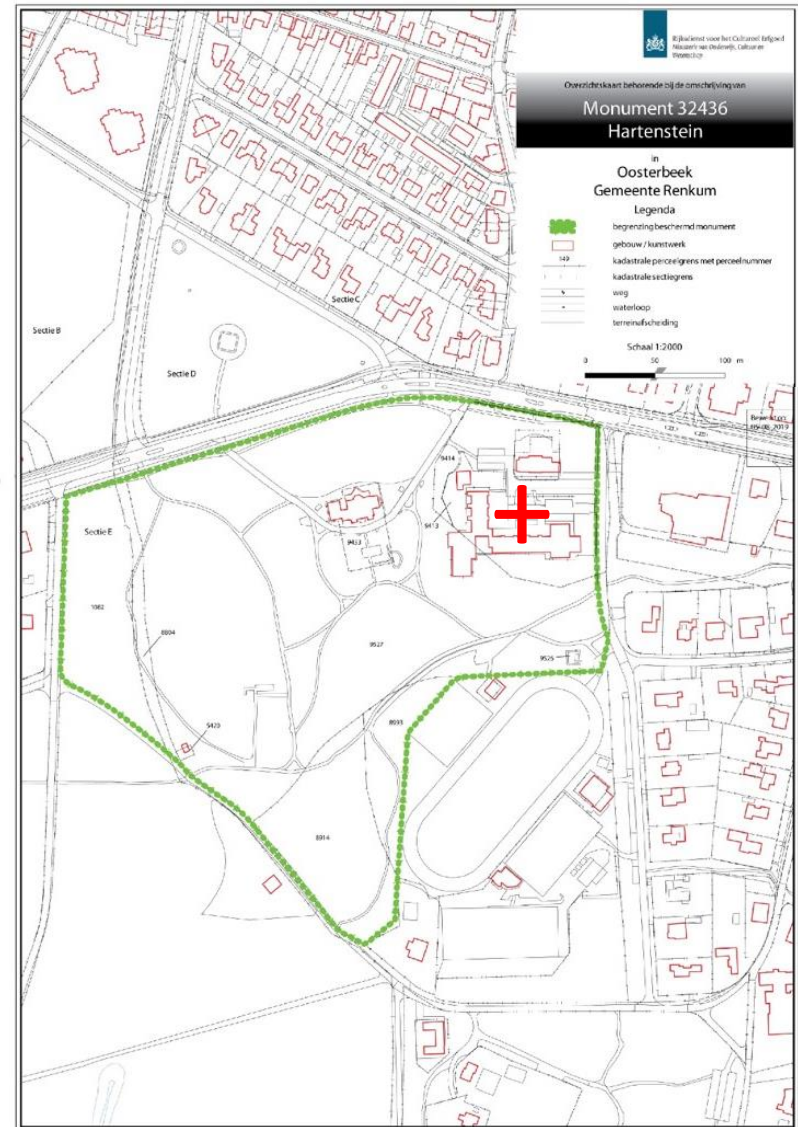
Bron: Cultuurhistorische waardestelling en visie Park Hartenstein, SB4 (2007)

8. Dorpscentrum met park, museum, landgoederen op helling verbonden

- Park nu: steeds kleiner, versnipperd, in zich zelf gekeerd
- Park straks: één verruimde buitenplaats, met omgeving verbonden

Nu: hap uit park

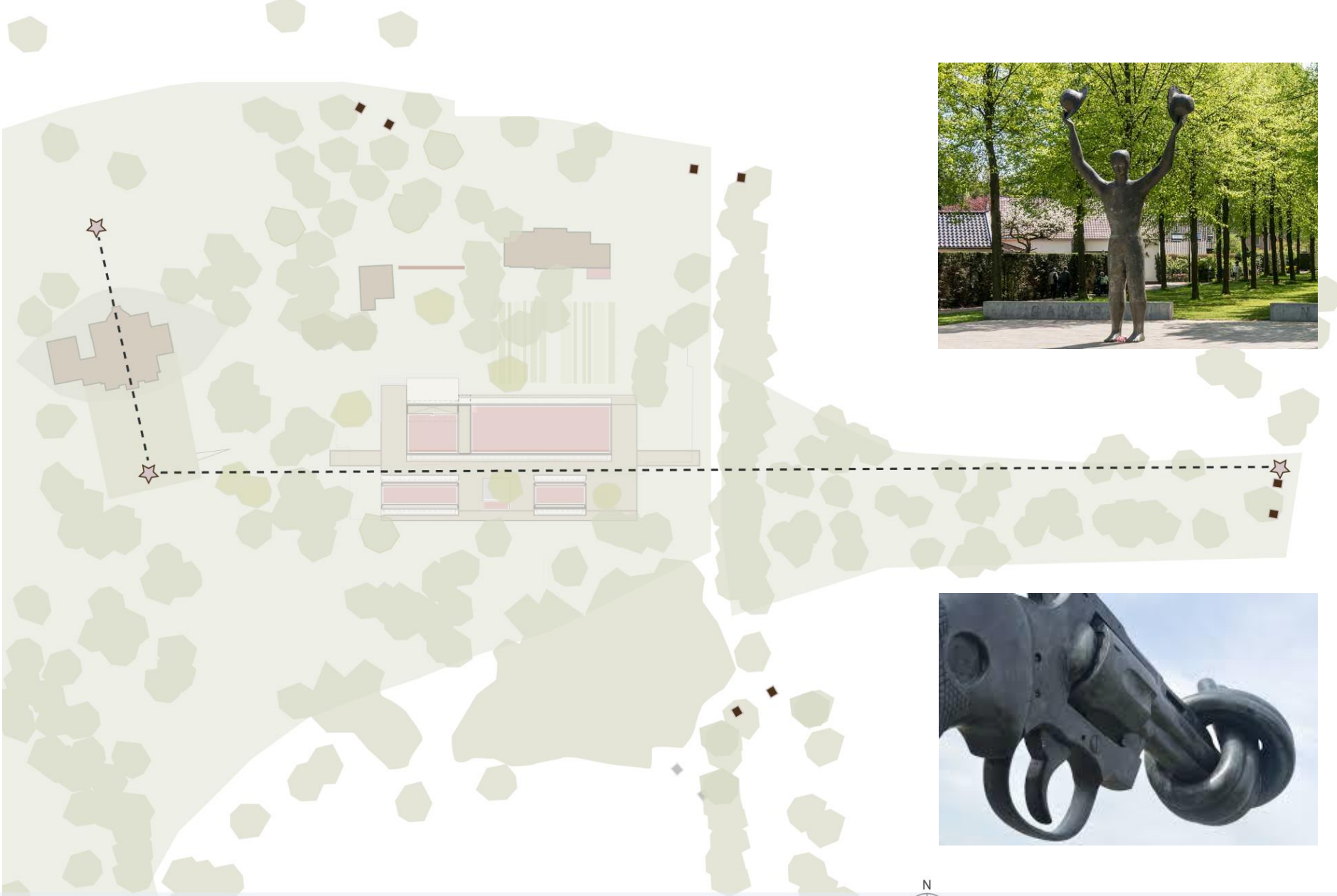

Straks: het hele park in landschapstijl

8. Dorpscentrum met park, museum, landgoederen op helling verbonden

- Inzet: entreegebied ook rijksmonument

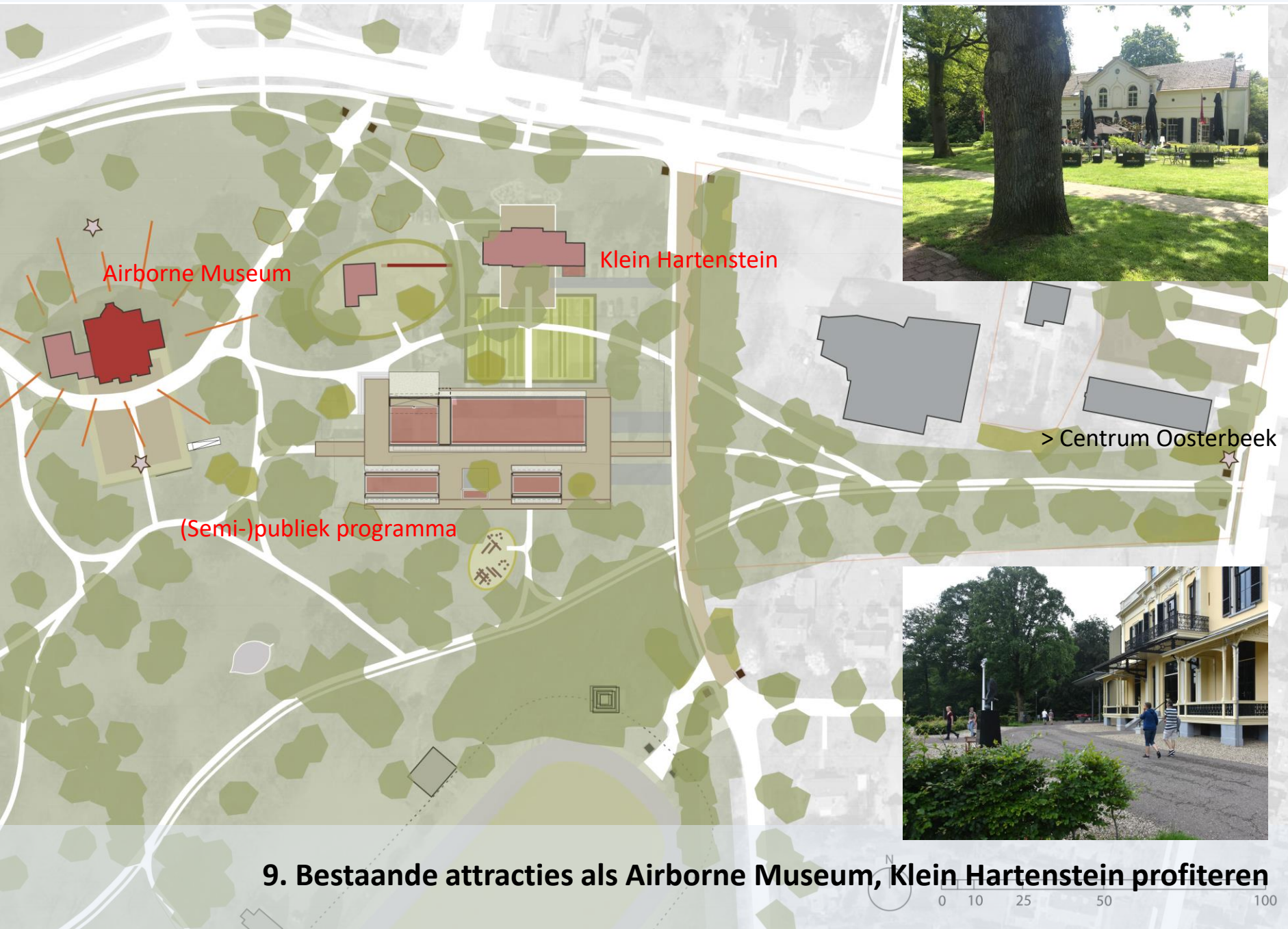

8. Dorpscentrum met park, museum, landgoederen op helling verbonden

- Kunstwerken markeren zicht- en loopp lijnen

9. Bestaande attracties als Airborne Museum, Klein Hartenstein profiteren

Ronnie Weijers
Airborne Museum

'Waardige publieke entree. Impuls voor verdere ontwikkeling museum'

Jan van Hooijdonk, tuinmanswoning, Klein Hartenstein

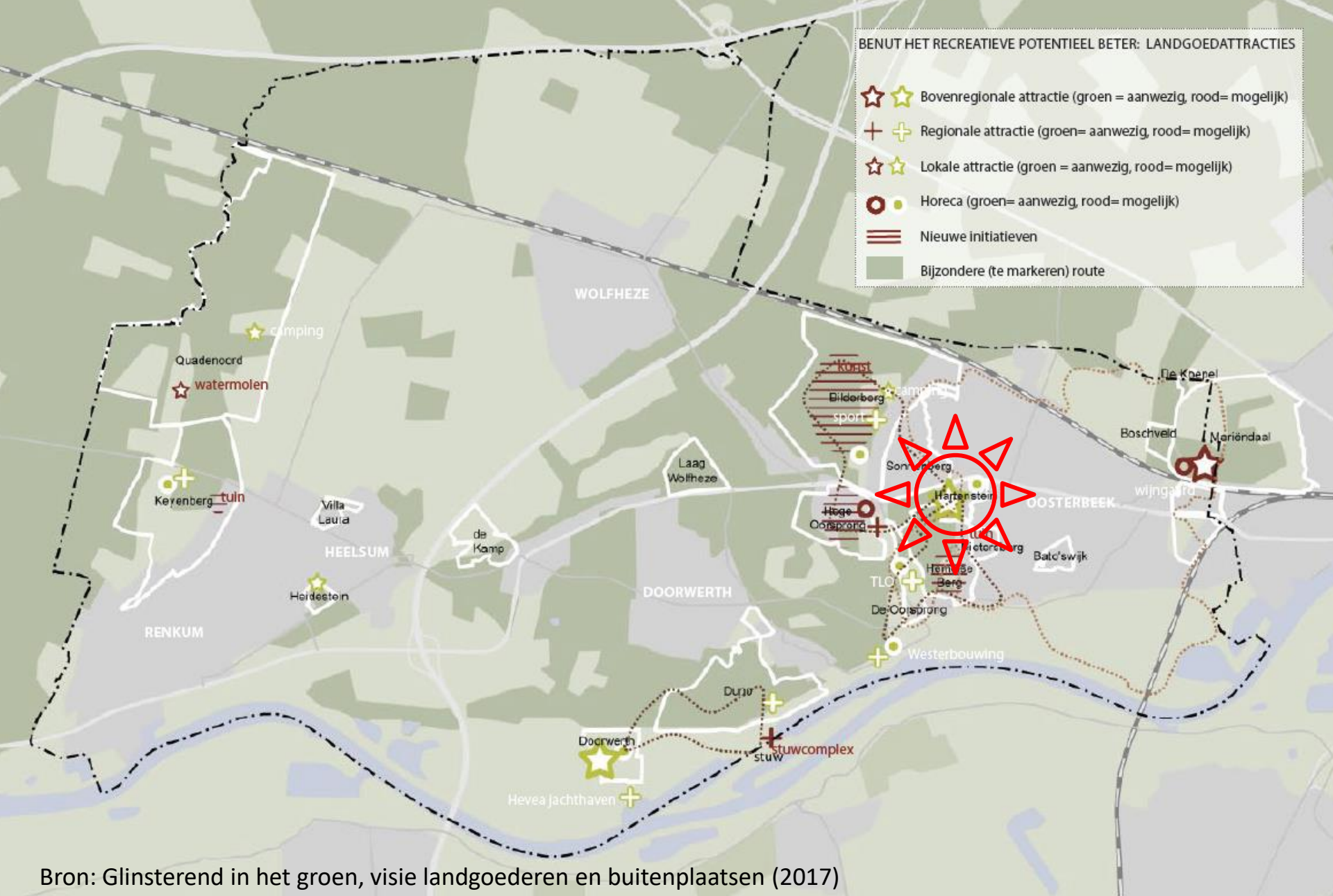
'Zeer positief. Akkoord met aanpassing contour onze tuin'

Dennis Richter Uitdenbogaardt
Klein Hartenstein

'Tuin aanwinst, om uit te koken! Denk graag mee over invulling programma'

12. Bestaande attracties als Airborne Museum, Klein Hartenstein profiteren

Bron: Glinsterend in het groen, visie landgoederen en buitenplaatsen (2017)

10. Project vliegwiel voor recreatie en toerisme in wijde omgeving

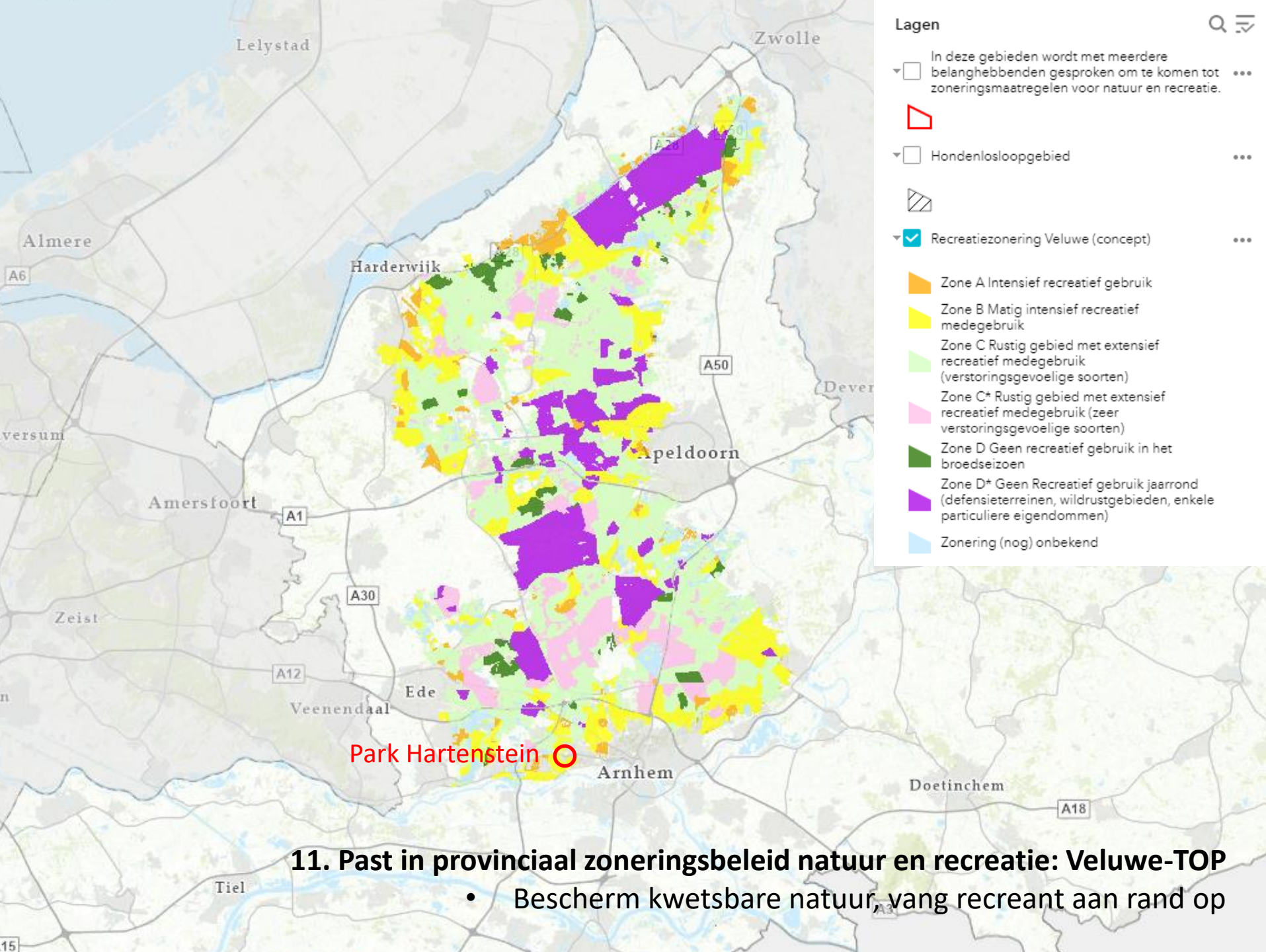

Kunstgemaal

Excursie met gemeente naar Bronkhorst

10. Project vliegwiel voor recreatie en toerisme in wijde omgeving

11. Past in provinciaal zoneringsbeleid natuur en recreatie: Veluwe-TOP

- Bescherm kwetsbare natuur, vang recreant aan rand op

Veluwse

ontvangstlocaties

	Type / naam	Kenmerk	Merkstijl informatie	P-cap.	Faciliteiten
1	Poort naar de Veluwe	Veluwestation i.c.m. Veluwe transferium. Knooppunt van routesystemen. Grote parkeerfaciliteit. Dichtbij Veluwse natuur.	Alle info: Veluwestijl; ook ingericht op internationale toerist.	> 200	OV (bus / trein / taxi), recreatie, horeca, cultuur, detailhandel, laadpunten, verhuur voertuigen, Veluwe informatiepunt: info over de Veluwe en Veluwse natuurgebieden.
2	Veluwe Transferium	Bereikbaar met OV en auto; entree naar Veluws natuurgebied met grootschalige parkeerfaciliteit.	Specifieke info: stijl gebiedseigenaar. Algemene info: Veluwestijl.	> 100	OV (bus + evt. trein), recreatie, horeca, laadpunten, verhuur voertuigen, informatiecentrum.
3	Veluwe TOP	Bereikbaar met auto. Bij horeca. Op knooppunt van Veluwse routesystemen.	Veluwse bebording + stijl evt. gebieds- eigenaar. Maatwerk voor specifieke gebruikers.	> 50	Horeca, toiletten, bebording met Veluwe en gebiedsinformatie.
4	P Veluwe	Bereikbaar met auto. Start van minstens één Veluws routesysteem.	Veluwse bebording.	> 20	Bebording met Veluwe en gebiedsinformatie.
5	Overige P Plaatsen	Niet voor toeristen. Evt. bij horeca en startpunt van een routesysteem.	Onbepaald.	> 5	Onbepaald.

11. Past in provinciaal zoneringsbeleid natuur en recreatie: Veluwe-TOP

- Subsidie in kader programma SteenGoed Benutten kansrijk

12. Brede steun van burens, burgers en lokale organisaties

- Participatie krijgt binnen Omgevingswet sleutelrol

Online bijeenkomst, 25 november j.l.

12. Brede steun van burens, burgers en lokale organisaties

- Niet langer dralen
- Werk planvoorstel uit, in samenspraak met betrokkenen